

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Narodni kandidatje,

ki vam jih priporočamo za prvi volilni razred, kateri voli v torek, 27. marca, so:

Gospod **Henrik Ničman**, hišni posestnik.

„ **Mihael Pakič**, hišni posestnik.

Gospod **Franc Peterca**, hišni posestnik.

„ **Josip Strzelba**, hišni posestnik.

Mestjani, naše geslo naj bode „viribus unitis“, z združenimi močmi!

Od meščansko-narodnega volilnega odbora.

Uboštvo in beda na Dolenjskem.

Z Dolenjskega 21. marca. [Izv. dop.]

Priobčili ste na prvem mestu v št. 60. svojega lista dopis iz naše dolenjske strani, v katerem je, kakor ste dejali, zanesljiv poročevalec risal obupni gospodarski stan našega kmetskega (in recimo tudi gospodarskega) prebivalstva, ter navel vam v dokaz svoje trditve statistične date, katerim nihče ugovarjati ne more. Z veseljem smo pozdravili ta glas, ki se je vzdignil za našo revščino, in še z večjim veseljem smo brali, da je naš poslanec g. V. Pfeifer, ki povsodi zastopa gorko naše duševne in materialne interese, stavil (najbrž vsled onega dopisa) interpelacijo do finančnega ministra, vprašaje, nij li ga volja storiti kaj, da se pride v okom popolnemu uboštvu in groznej mizeriji, ki nam preti. Mi pričakujemo, da bodo merodajni krogi, da bode vlada izpoznala potrebo hitre pomoči, naj si bode uže na način dovolitve moratorija, ali pak s popolnim odpisom zaostalih davkov. Meni je prilika dana izpoznavati uže dolgo vse gospodarstvene zadeve dolenjskih okrajev, in vzlasti novomeškega sodnijskega okraja. Bogat nij bil nikedar ta del kranjske dežele, a on se je preživljal, kolikor je bilo moč, na naravnem poti pridelovanja po polje-

delstvu. Industrije in posebne kupčije nij pri nas; mi nemamo niti železnice, niti cest, ki bi sklepale trgovinska mesta. Dobra letina — to je edini naš reditelj v dobrih in rešitelj v slabih razmerah. In take dobre letine uže dolgo nijsmo imeli; kdor je prebiral poročila o pogostej toči v zadnjih letih po naših krajih, on bode to takoj brez drugih dokazov veroval. Slabe letine so zaporedom uničile pohlevno in malostno blagostanje naših vasi, in dendenes smo dospeli tako daleč, da uže malokedo more davke plačevati. Kako je to naraščalo, slikajo vam dovolj sledeče resnične statistične date: Leta 1873 je bilo zaradi zaostalih davkov, odškodovanja in pristojbin okolo 30 realnih eksekucij do tretje stopinje (prodaje) izpeljanih; leta 1874 bilo jih je čez 50 — leta 1875 narasle so na lepo število 107 in v letu 1876 prišlo je k njim 246 realnih eksekucij. Jaz povdarjam še enkrat, da so to eksekucije, ki so dospele do tretje stopinje, do prodaje, in toliko za eksekutivno prodajo je bilo pri sodnji novomeške prezentiranih po c. kr. davkarstvu novomeškem in po c. kr. finančnej prokuraturi v Ljubljani. Torej v letu 1876 je bilo pri nas 246 posestev zaradi ostalih davkov na prodaj. Ako pomislimo, da pride komaj tretjina vseh eksekucij do tretje sto-

pinje in da se drugi ustavijo uže pred cenitvo in po intabulaciji, pridemo do sklepa, da je bilo v letu 1876 — dobrih tisuč posestev v eksekuciji zaradi zaostalih davkov. Naš okraj (novomeški sodnijski ali davkarski šteje 4600 posestev — torej četrti del vseh posestnikov je realno zarubljen zaradi davkov. In kje so še mobiljarne eksekucije? Zanimivo bi bilo opozoriti gospoda finančnega ministra, da pogleda v dotične zaznamke našega davkarskega urada; radovedni bi bili, ali bi se spomnil lani izgovorjenih besedij: „es wird schon besser werden!“ —

Pomislimo pa še dalje, koliko stanejo te eksekucije našega kmeta. Vsaka rubežen, ako dospe do licitante, velja (nizko računjeno) 20 do 30 gld. Ako vzamemo torej sredo, 25 gld. in pogledamo na omenjenih 246 eksekucij, vidimo, da so te rubežni naše prebivalstvo stale najmanj 6150 gld. In kdo dobi ta denar? Država in nihče drug ko država, za štemple in ekspenzar, izvzemši mali znesek, ki odpade za edikte in sodnijske uračitve.

Iz vsega tega je jasno razvidno, da se mora konec storiti temu stanju. Razumljivo je, da davkarski uradi z vso ostroostjo postopajo, vsaj jim od zgoraj, to se pravi iz Ljubljane, tako ukazujejo. Še pred kratkim je

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Petindvajseto poglavje.

(Dalje.)

Oni je bil tako bistroumen in šegav, da se je bil s tem priljubil celej družbi; a jaz sam zapazila, da je bil malo natrkan, ter sem bila prepričana, da čez kratko uro ne bode več vedel, kaj počenja.

Tretji se je brez vspeha delal srečnega; a njegova duša je bila odprta mojim očem in videla sem, da je prejšnji dan zaigral vse svoje denarje in nekoliko premoženja svojega gospodarja; videla sem, kako ga je mučila skrb, da ne bi ta dan bil toliko srečen, in je zopet priigral.“

„Bilo je še mnogo drugih in vsi bolj ali

manj razuzdanosti udani, so bili dospeli razne stopinje na potu v pogubo; obraza so bili vendar veselega in živega. Viljem je pogledal drugega za drugim in podoba je bila, da so se mu dopadali.“

„Eden izmed njih mu je ponudil prostor pri mizi in vsi so ga silili, naj se vsede. Vsedel se je; in mladi mož na njegovej desnici mu je nalil kozarec zlatega vinca ter ga mu ponudil. Obotavljal se je, potem ga vzel in pristavil svojim ustnam. Ravno ta trenotek sem se dotaknila njegove rame. Obrnil se je, zagledal me in hipoma zmuznil se mu je kozarec iz roke ter se je razbil v tisoč koscev. Pomigala sem mu in precej je vstal ter šel za menoj. Vesela družba, ki jo je zapustil, mu je glasno klicala, naj se vrne. Eden izmed njih ga je celo za roko prijel ter ga je skušal vstaviti, a nij se dal niti pregovoriti niti zadrževati. Otresel je roko, ki ga je zadrževala, in odšla sva. Predno sva prišla iz hiše, pri-

kazal se je oni mož, katerega sem bila najprej opazila, in ga za najbolj prekanjenega v celej družbi spoznala, iz sobe blizu vrat in približavši se Viljemu, pošepetal mu je nekaj na uho. Viljem je omahoval, obrnil se je ter se bi bil morebiti vrnil, a jaz sem mu zastavila pot, pretila mu s prstom in majala mu z glavo. Sedaj se nij več obotavljal, ter je drl skozi vrata in doli po dolgih stopnicah, predno sem ga dohitela. Zdelo se mi pa je, da sem silno hitro hodila, sina dohitela ter ga peljala skozi zmedene, obljudene ulice mestne. Srečala sva mnogo klatežev in posvetnjakov in naletal mnogo zanj, ki so bile nepredvidnim nastavljen na vseh stranoh. Večkrat je rešilo moje čuvajoče oko nepremišljenega dečka na mojej strani, jame in nevarnosti, v katero se bi bil brez mene gotovo pogreznil. Časih sem ga izgubila izpred oči ter sem se morala povratiti. Zdaj ga je druhal ljudi ločila od mene in vsled tega izgrešil je pot, zdaj je hotoma

finančni direktor poslal novomeške davkariji ukaz, da instalira celo **enoletne** zastanke. Križa našega to ne bode odpravilo, in „križeca zlatega“ kakor mislimo, tudi nikomur pripravilo, — zaupanje pa. in trdno zaupanje imamo, da bode vlada izprevidela, da tako ne gre dalje. Ako bi pa morda kdo še želel poizvedeti, za kako ceno se prodajajo pri nas pri eksekutivnih dražbah posestva, navedem mu lahko par lepih slučajev. O tem pa prihodnjič.

G. M.

Strastni okus do jadranskega morja.

Pod tem naslovom piše „Edinost“:

Okus je čudna stvar, ki človeku vse živce tam združuje, kjer se rode slasti do katere zaželeni reči. Večkrat se ne doseže želja ter napravljata strastno poželenje, da se vsi čutki upirajo ter rabijo vsa sredstva, da bi cilj dosegli. Jadransko morje ima toliko okusa in slasti, da se vsem sosednjim državam močno slane po njem cede in taka požljivost budi strasti, katere se teško brzda. Ko je prva puška v Nevesinji počila, odmeval je jek v sosedno Črnogoro, grom je probudil vse sokolovo gnezdo, dvigali so se v višine ter z bistrim očesom zrl v nižave, kjer so slutili, da teče bratovska kri. Črnogorski sokoli so sprožili puške v zrak ter zaklicali: Pomozi Bože, sad je naša doba, ter hiteli v pomoč svojim bratom. Bojni krik na jugu je vznemiril vso Evropo, kakor ob času ognja v vasi, ko vsak le na svojo hišo pazi in priprave dela, tako so se vse vlade z orožjem ali z diplomati oskrbele, da pogase.

Italija, katera še nikdar nij poštene značajne politike delala, začela je po navadi v svoji čarovni kuhinji kuhati in mečkati po čudnem receptu ter si napravila strastni okus in željo, katero skuša na vse načine ugasiti. Jadransko morje dela ji preglavico, da napenja vse zvižace, po katerih bi Adrija v njeno last prišla. Zgodovina laških junakov je piškava, na orožje se ne more zanašati, ker nje narod nij nikdar zmagonosno posedel zemelj, le darovi in intrige so združili Italijo; torej je treba zopet po intrigah poseči ter svoje junaštvo s figovim peresom pokriti.

Ko so hrabri Črnogorci uže leta in leta terjali morskno luko Spica, začeli so nevoščljivi Italijani v Carigradu zapreke staviti po svojem zastopniku, ter vedno podpihovali turško vlado, da se je terjatev odbila. Denes terja Črna gora z orožjem v roci ne le morske luke,

temuč še mnogo zemlje, katero gotovo dobi, ako ne z dogovorom, pa s puško.

Italija je povzdignila glas ter se začela protiviti temu zahtevanju, začeli so laški časniki pisariti proti pošteni Črnogori, da bi se bilo bati, da bodo Črnogorci na morji ropali. Kedor pozna Italijo in Italijane, ne bo se čudil tej netaktnosti in breznačajnosti.

Na jeziku nosijo polno svobode, v srcu pa hinavstvo, pravijo, da so za južne Slované vneti, pa držijo po časnikih proti protektorici Rusiji, in nikakor ne morejo odobravati, da bi na Jadranskem morji vihral prapor s križem, in bi ga stražila panslavistična trobojnica. Laški listi pravijo, da bode Rusija s knuto hudo gospodarila, naj se tedaj nikakor ne pusti nje vladanje, ker potem bode ljudstvo sužno, kakor pod Turkom. Tako glasilo je le strašilo v prosi vrabcem.

Jadransko morje ne bode nikdar laško, dokler bode v Dalmaciji in v bližini prebival krepak Slovan, ker ga brani on in narodne trdnjave, namreč strgana obala in brezštevilni otoki po vsej Dalmaciji, ki so enako stražam razpostavljeni. Dokaz temu je napad na Vis leta 1866; Italija je mislila, da z Visom vsa Dalmacija kar brzo propade ter se slepo podvrže. Pa pokazali so Slovani, da se na dalmatinske obale le čez njih trupla more stopiti; dokler je le kopica živih Slovanov in hrabrih Dalmatink, ne bodo se laške stopinje v dalmatinskem pesku poznale. Adrija ostane vedno slovanska in ako ima Italija prazne misli, da se na jugu kos zemlje polasti, jako se vara, to ne bode nikdar mogoče, ker jej to brani naravna lega Slovanov.

Tudi se ne izvrši „Deutsch bis zur Adria“, naj Bismark, oče krvi in železa, še tako trdo zida most in naj v oblok vzida vse ljubljanske nemčurje, klicali bomo krepko: do sem, ne dalje! ne dademo se v nemški jarem vpreči, ker nas prehudo žalijo uže dunajski centralisti, ki se pod Bismarkovim pokroviteljstvom z nemčurjskimi mrčesi v nas zaletujejo, da nam uropa lastno zemljo, našo zemljo, lastne hiše. Od druge strani nas tlači Lah in Magjar, ali trdno upamo, da to ne bode trajala dolgo. Svoboda tudi nam zasije in pesen postane i kri, ki pravi: Morje adrijsko, ko nekda je bilo si slovansko. Zopet plava po tebi brod, ki nosi trobojnico. In slovanski rod.

Spomlad se bliža ali dokler ne pride medved iz brloga, ne bo spomladi, ne prijaznega poletja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. marca.

Iz **Gradca** se poroča, da je odšel od tam 15. t. m. internirani vstaški vodja Ljubibratič pod policijskim nadzorstvom v Beograd, ker je srbski državljani. Ljubibratič je bolehen, ker mu graški zrak nij godil; graška policija pa mu nij bila dovolila prositi cesarja, da bi mu dovolil iti v Beograd. Rekel je baje: Črna gora je vjetemu Osman-paši dala svobodo, mene pa tu drže, akoravno proti Avstriji nijsem nikdar nič sovražnega storil.

V **Lincu** so v tretjem volilnem razredu mestnih volitev 22. marca zmagali vsi kandidati konservativno-klerikalnega odbora.

Finančni odsek **ogerske** poslanske zbornice je obravnaval v zadnjem zasedanju zakonsko osnovo o posojilu. Osnova se je sprejela po Szellovej motivaciji.

Vnanje države.

Kaže se, da je **vojska** gotova. Londonske protokolne obravnave mej Rusijo in Anglijo so se popolnem razbile. Angleška terja, da naj Rusija razpusti svojo vojsko na turške meji. Tega pa Rusija neče in ne more. Vsled tega so vse daljnje obravnave z Angleži zastoj in brez uspeha. Ker se Angleška tako drži, pravi „Pol. Corr.“, prihaja zopet na dan misel zveze treh cesarjev, ruskega, nemškega in avstrijskega. Začele se bodo za to obravnave. Ignatiev pride na Dunaj.

Črna gora in porta sta torej, kakor se oficijalno iz Carigrada javlja, premirje podaljšali do 12. aprila. Angleška se trudi še vedno, da bi mir naredila. „Parlament“ bode to vprašanje pred se dobil. — Vkljub temu, da se je premirje podaljšalo, se obe strani pripravljata na boj. „Pol. Corr.“ se o tem piše iz Mostara: Vojska, ki jo zedinja Suleiman-paša zdaj pod svojim poveljništvom v Hercegovini, šteje 36 taborov z 18 baterijami, to je kakih 18.000 mož. Postavljena je ta vojska od Dubrave na eni strani do Ljubinje, na drugej do Stolca, kamor se bode tudi glavni kvartir pašev prestavil. Vsi topovi iz stare trdnjave mostarske so se prepeljali v Dugo sotesko pa v Ljubinje. V vse trdnjave na meji se vozi živež in strelivo. Vsi hercegovski Mohamedani od 18 do 50 let so pod zastavo pozvani. Boje se, da se bode vstaja v Hercegovini zelo razširila, ako se s Črno goro ne sklene mir. Poziv vstaškega vodja Mušića je v spodnjo Hercegovino uže privabil nad 900 novih boriteljev.

Najnovejši telegram poroča, da je ruska vlada naročila črnogorskemu knezu, naj bode popustljiv proti porti. Nikšić pa knez Nikola hoče na vsak način imeti in tudi ozemlja Vasojevičev ne da iz rok, češ, da bi bilo kaj

zaostal ter se je udeleževal veselih iger zbrana ljudstva, ali pa je je opazoval. Vsakrat pa je poslušal moj svarilni glas in nepoškovana sva dalje hodila.“

„Ko sva nazadnje prišla v jako razsvetljeno ulico, bil je namreč večer, zapazila sem na enkrat, da ga nij bilo več na mojej strani. Šla sem naprej in nazaj, a nikjer ga nijsem mogla zaslediti. Celo uro sem hodila po ulicah in ga klicala po imenu, a oglasil se mi nij. Kar raztegnem perutnice in vzdignivši se visoko nad obljudeno mesto, pregledala sem vse in upala, da bodem kot poprej zopet zasledila svojega dečka.“

„Nijsem se varala. Zagledala sem Viljema v krasnem prehodu bliščeče razsvetljenem, v katerem je bila zbrana vesela družba. Krasna mlada devotka se je naslanjala na njegovo roko; pogledavši jej v srce, opazila sem, da je močno čislala njegovo lepoto in

njegove dobre lastnosti. A oh! sedaj sem se jaz tresla za njega. Bila je lepa in bogata in po krasoti njene obleke in ker so se vsi na njo ozirali, izpoznala sem, da je bila mnogo občudovana novošegna gizdalinka. Pogledala sem jej v srce in bila je prevzetna, napušna, mrzlosrčna in posvetna. Viljema je ljubila le zaradi njegove lepote, njegovega uljudnega in pridobljivega obnašanja in njegovega prijetelega smehljanja, ne pa zaradi blage njegove nature, katere še čislati nij znala. Ko sta se sprehajala po prehodu in je od množice čislana devotka ves čas z njim kramljala, spustila sem se nevidna doli, stopila sem mu na stran in sem se kot poprej dotaknila njegove rame. Ozrl se je; ker pa nij mogel videti lica svoje matere, vlekel je glas sladke siren vso njegovo pozornost na se. Zopet in zopet sem ga skušala zvabiti in odpeljati; a slišal me nij. Nazadnje je izpregovorila besedo,

ki je mojemu velikodušnemu dečku izdala budalost in sebičnost njenega posvetnega srca. Porabivši ta trenotek, ko njeno moč čez njega tako oslabela, objela sem ga, raztegnila perote nad njim in sem letela daleč, daleč stran; soboj sem nesla darilo, za katero sem se toliko potegovala in je tudi dobila. Vzdiguje se v ozračje postal je možati sin mi v naročji zopet otrok; na prsih mi je počivala zopet ista glavica z mehкими svilnatimi kodri, ki je na njih v otroških letih počivala. Letela sva nazaj čez zemljo in morje in nijsva prej počivala, dokler se nijsem nadejala, da bodem na mehki trati v senci odraslih dreves našla ljubo Jerico mojo; spustila sem se doli, da bi jej k nogam položila sladkega dečka, pa pokličavši tvoje ime, izbudila sem se.“

(Dalje prih.)

takega proti časti krščanske države in nezedinljivo z najsvetejšimi zanimanji Črne gore.

V **Moskvi** je imelo slovansko podporno društvo 18. t. m. sejo, v kateri je skleneno bilo, podpirati Črno goroz denarjem in vsem, če bode vojsko s Turki nadaljevala. Za vsak slučaj pa so Rusi precej poslali 20.000 rublj.

Ruski general Novoselov je v Peterburgu umrl na ranah, ki jih je dobil na srbsko-turškem bojišču.

Iz **turškega** parlamentarizma se pruski listi norce delajo. „National-Zeitung“ pravi, da ko bi se turška ustava le količkaj res oživila, razbila bi turško državo bolj gotovo nego bi več vojnih oddelkov to storilo.

Turki so, kakor se iz Knina poroča umorili pet članov rodbine Kezman in so vso živino s Kosite planine odgnali.

Francoski „Moniteur“ govori o angleško-ruskih obravnavanjih in pravi, da je položje za mir ugodno.

V **angleški** zbornici je Derby objavil, da se tekst zapisnika pa uveti, pod katerimi ga bo Angleška sopodpisala, še premotrava v kabinetu.

Nemški cesar Vilhelm je 22. t. m. slovesno praznoval svoj rojstni dan. Knezje nemški so mu večidel osobno čestitali, ruski dvor je poslal Nikolaja Nikolajeviča, sina glavnokomandujočega, avstrijski cesar posebnega zastopnika in telegrafičen pozdrav.

Dopisi.

Iz Vipave 20. marca. [Izv. dop.]

„Soča“ je v svoji številki od 16. marca prinesla članek pod naslovom „nekaj o značajih“, kateri je — žalibog — resničen. Nekatera mesta se mi zdé kakor nalašč pisana na adresu narodnjakov vipavskega trga, in ravno to me je napotilo denes „Sočinega“ članka v Vašem cenjenem listu omeniti. — Pasus: „Naj po tem kak načelnik po nesreči razžali kako osobo, ki je morda uže resnično, ali pa samo domnevno delala kaj na narodnem polji; kaj še le potem? Vse mora vrag vzeti! Ne miruje Vam, rije na vse strani, dokler se mu deloma ali popolnoma ne posreči razdreti to, kar se je sezidalo s toliko težavo. Kar je pa še slabše; plemenitosti je tako malo v slovenskih srcih, da le redkokedaj odpustimo človeku, katerega smo enkrat jeli mrziti; neskončnost antipatij in simpatij je pri nas odločilen faktor in reč, vzvišena reč, nam je le toliko merodajna, kolikor se strinja ali z našimi osobnimi antipatijami in simpatijami.“ Ta pasus naj bi oni Vipavski gospodje si k srcu vzeli, ki so nekdanj se navduševali za narodno stvar, ki pa zdaj iz golega osobnega sovraštva vsemu kar je narodno hrbet obračajo in še več — čujte! — se ljubljanskega „blata“ poslužujejo, da nekatere uradnike sumničijo.

Dalje: „Mej Slovenci imamo celo takih ljudi, ki so pred časom pridigali svobodo, neodvisnost, ki so pa pozneje postali tako pametni (tako se imenujejo sami).“ Tudi take ljudi imamo pri nas, ki se sramujejo nekdanjih svojih somišljenikov in domačega društva, in se spenjajo „na parket“, da pa je bilo prosto ljudstvo lestvica, po kateri so kvišku zlezli, tega se pa več ne spominjajo.

Naj resničnejše so pa te-le besede:

„—— nekateri govoré za vse te ideje, kažejo včasih celo ognjenost za taka vzvišana načela; a v istini jim je vse to le igrača, le neka potreba zaradi lepšega, zaradi mode...“ Da, zaradi lepšega zaradi mode! Bolj vestno, bolj natančno nij mogla „Soča“ nehoté izreči sodbo nad bivšimi Vipavskimi narodnjaki. Se ve da bodo dotični gospodje našli sto izgovorov, s katerimi bodo skušali opravičiti

svoje postopanje, zlasti pa z liberalno nališpanimi frazami. Ali gospoda! V tako resnih časih, v časih, ko se borimo z težkim vprašanjem „za biti ali ne biti“, je Vaše ravnanje nedomoljubno, pogubljivo. Vide preganjanje slovenskih profesorjev! In narodni profesor Šuklje je gotovo bolj liberalen, nego vsi Vipavski renegatje in on nij nikdar svojega liberalizma skrival, ne pred Bleiweisom, ne Jeranom. — Da, če človek vidi to teptanje poštenosti in pravice, to zasmehovanje svobode, ustavnosti in pravega konstitucionalizma, pač mora vsklikniti: Oj pridi enkrat rešilna Nemesis in ožgi se svojo mogočno, maščevalno roko to svojat tako, kakor zasluži.

Domače stvari.

— (**Sijajna narodna zmaga v Ljubljani.**) Pri večerajšnjih volitvah za občinski zbor ljubljanskega glavnega mesta je slovenska narodna stranka sijajno zmagala. Naša dva slovenska kandidata sta dobila veliko večino: dr. Karel **Ahačič** ima **160** glasov, Josip **Regali** **159** glasov. Kandidata nemškutarske stranke pak sta dosegla le: g. Komar 90 in Matijan 89 glasov. Agitacija je bila zlasti za kulisami živa, ostra, strastna in burna. Obširneje prihodnjič. — V vtorek voli prvi razred. Uprimo se, delajmo!

— (Koncertna soareja v čitalnici) bode denes 25. t. m. pri kateri bodo sodelovali čitalnični pevci.

— (Roparji.) Iz Rake na Dolenjskem se nam piše 19. marca: Danes ob 9. uri so ulovili v tukajšnji kaplaniji roparja, ki je debel zid dimnikov lomil pod streho. Gospod duhovni pomočnik bil je od 4. ure zjutraj v spovednici; po naključju pride ob 9. uri domov ter mu služnja naznani, da sliši neko kopanje pod streho, a da je uže hodila gledat pa ne natančno; zopet jo ropot napoti, ter ona zapazi roparja, ki je za dimnikom kamenje iz dimnika jemal. Kliče na pomaganje. Ta klic sliši gospod kaplan, prihiti. Ropar je brž nameraval črez hodnik skočiti, a prehiti ga čvrsta roka kaplanova, in ga tako dolgo drži, da so ljudje prihiteli in ga izročili potem žandarjem, kateri so komaj streljaj daleč od kaplanije bili. Tat je rekel, da si je mislil par krajcarjev dobiti, in da je iz Mokronoške župnije doma, in da so mu pravili v zaporu v Novem mestu, da ima raški kaplan denar. Dobili so pri njem orodje, kramp, nekaj dlet, vrvi, žakelj za ukradene reči in vitrih. Tukajšnjih prebivalcev nobeden ne pozna zločina. Nameraval je hudobnež zid prekopati in potem po dimniku v stanovanje priti. Tudi je izpovedal, da je uže pred šesto uro omenjenega dne pričel kopati. Na večer prišlo je pa baje več roparjev, katere je zopet krik kaplanov odgnal, popustili so novo izdelano lestvo, po kateri so uže bili na postrešje izvlekli.

— (Hudodelstvo.) Iz Dovjega se piše „Sl.“: Pretekli petek (16. t. m.) po noči so tako imevovane Železnikove stope, na polu pota mej Dovjem in Jesenicami pogorele. Vse znamenja kažejo, da je bilo nalašč zažgano, ker so hudodelci tudi v neki ne daleč proč stoječ magazini vlomili, brž ko ne, se vina dobro napili, potem pa iz 5 ali 6 sodov pipe in čepe izruvali, da je vse vino izteklo in je še v soboto jutro za črevej visoko po tleh stalo. — Poskušali so enako hudobijo tudi še izvršiti pri nekaterih drugih sodih, kakor se na ranjenih čepih vidi; pa jim uže nij hotelo

hitro spod rok iti in so jo prej odtegnili. Stope ali prav za prav mlin, v katerem so gips mleli, so pogorele do tal in tudi dva težka vozova. Koliko je vina izteklo, se ne da natanko določiti. Vsa škoda se ceni na tisoč goldinarjev ali pa še več. — Žalostno je pa tudi to, da so železniški čuvaji ogenj kmalu zapazili in da so tudi na Dovjem ogenj videli, pa nihče gospodarju nij prišel pravit. Ko bi bili precej po noči šli na kraj nesreče, bi se bilo še kaj rešilo. — Necega človeka, ki je hudodelstva zelo sumljiv, so v nedeljo na Hrušici prijeli in sodniji izročili. Pa kaj pomaga, ko bi prave hudodelnike tudi dobili, storjeno škodo bo težko kdo popravil!

— (Vse ostale puške) Vencelnovega sistema, piše „E.“, katerih je v Trstu več tisoč nakopičenih bilo, prodali so v kratkem. Kakor nam je nek prijatelj poročal, šle so proti Jakinu, morda z namenom, da se kje na jugu v Albaniji izkrcajo.

— (Tatvin) je bilo v 12 dneh nad štirideset v Trstu, potlej pa naj še kedo reče, da je to slabo rokodelstvo. Nekemu mizarju so pobrali 3040 gold., pri neki prodalnici so tatovi na mah spraznili izložbo. Tržaškim tatém je vse dobro, svetilnice na stopnicah, pri vratarjih, kaki črevlji ali rokodelsko orodje, bodi si še tako malo vredno. Policija je zaprla nad 50 oseb zaradi tatvine, tepežev itd.

Razne vesti.

* (Krotek dvoboj.) V Debrecinu sta se dvobojila nek notar pa učitelj s pistolami. Krogla je enemu dvoborilcu prišla se na suknjo. Uzrok temu je bil ta, da je sekundant samokrese, namestu se svincom, nabil s klopčiči iz prediva, katere je pobarval. Tak dvoboj pač nij nevaren.

* (Koze) so v zgorenji lavantinski dolini zelo začele razsajati, da nad 400 oseb bolnih leži.

* (Tele) se šestimi nogami je prišlo v Lipnici na gornjem Štajerskem na svet. Dve krajši nogi ima namreč na hrbtu.

* (Drag tovor.) Te dni je z Dunaja v Paris peljal se brzovlak, ki je posebno dragocen tovor imel, namreč za dvajset milijonov goldinarjev zlata, ki so šli proti Parisu, kjer so jih, kakor se od tam piše, prav veseli sprejeli.

* (Zavdal) si je mlad zakonski par v Novi vasi na Češkem. Zapušča otroka, ki je 6 mesecev star. Uzrok tega obupnega dejanja je strašna siromaščina, v kateri sta živela. Akoravno sta bila mlada in pridna, se vendar nista mogla preživiti. Mlad mož je zaslužil, kakor si vsi tamošnji fabriški delavci, počez 20 kr. na dan, mlada žena pa nij mogla dobiti nobenega dela. V onej okolici je sploh siromaščina strašna, kar je uže iz tega razvidno, da se več družin vsako leto izseli v Brazilijo, odkoder se pa večkrat še ubožnejši vrnejo.

* (Maščevanje ljubezni.) V Benetkah se je pred nekimi dnevi maščevala neka gospodičina nad svojim ljubim. Ko je ta iz neke gostilnice na ulico stopil, čakala ga je ter mu v obraz vrgla steklenico žveplene kisline. Ubogi je izgubil eno oko in tudi drugo je v nevarnosti.

* (Cesarica Šarlota), žena ustreljenega mehikanskega cesarja nadvojvode Maksimilijana je čez dalje bolj bolna na duhu. Nesrečna cesarica je večkrat vsa besna in stare in zdrobi vse, kar v roke dobi. Bojé se, da bode to stanje naredilo konec njenemu žalostnemu življenju.

* (Delavci) so se uprli v Berlinu, ker tam dobi več ljudij iz Šlezije posla, nemškim delavcem pa dela manjka. Žvižgali so, vpili, kamenje lučali. Zaprla je policija 30 glav, množica nemirnežev pa je znašala 2000.

* (Novo pozdravljanje.) V Visbadnu, Frankobrodu ob Mogunu, v Mogunu in drugih mestih so se osnula društva, katerih udje se ne bodo nikomur odkrivali, nego drugače pozdravljali.

Tržne cene

v Ljubljani 24. marca t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 40 kr.; — reš 6 gl. 80 kr.; — ječmen 5 gl. 52 kr.; — oves 4 gl. — 06 kr.; ajda 5 gl. 86 kr.; — prosa 5 gl. 20 kr.; — koruza 5 gl. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 5 gl. — kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 98 kr.; — mast — gl. 84 kr.; — špeh trišen — gl. 68 kr.; — špeh poveljen — gl. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 64 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 15 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gold. 50 kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Dunajska borza 24. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gl. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 " 50 "
Zlata renta	77 " 25 "
1860 drž. posojilo	109 " 75 "
Akcije narodne banke	821 " — "
Kreditne akcije	151 " 20 "
London	123 " 60 "
Napol.	9 " 86 "
C. k. cekini	5 " 83 "
Srebro	10 " 10 "
Državne marke	60 " 65 "

Podpisani priporočam nov patentiran mlin

Diminuteur

in garantiram, da ako se ga z roko goni, eni stari mirnik koruze, pšenice, rži, ajde, tudi popra, ali drugih takih reči v eni uri zmelje. Ako se ga z vodo ali živino goni, pa zmelje veliko več.

Anton Rudolf

(67—1)

v Kamniku na Kranjskem.

Anton Lipuš,

stolar v Ljubljani,

v Hrenovej hiši šte. 3, streliščne ulice,

se priporoča za izdelavanje stolov, rorastih in slamnatih, potem vrtnih stolov, kakor tudi za vsake vrste v njegovo stroko spadajoče poprave, ter zagotavlja, da bo svoje p. n. naročnike vsestransko zadovoljil. (61—3)

Vinska manipulacija

se praktično uči v novo izšli knjigi „Recept-Buch“, navod k izboljšani kislih, slabih naravnih vin; narejanje vina brez grozdja; vino iz drož (100 litrov iz 1000 litrov, z dodanjem popolno zdravih snovi za cenó hišno pijačo in fina buteljna vina; dalje: narejanje umetelnega, zelo dobrega sadnega mošta, vinskega kisa, kisnega cveta, žganja, ruma, likerjev, prešnih drožij, parumov, medicinskih spirituzov, balzamov, mil in čez sto trgovskih rečij, ki prinašajo nad 100 % dobička. Cena 5 gold. Prospekti zastoj. Naročbe z 1 gold. are naj se ravnaajo na

V. Hrdlička,

I., Teinfaltstrasse 17, Wien.

Vsem bolnikom,

kateri bi v prav kratkem času bili radi rešeni od svojega trpljenja po tisočkrat dobro se izkazavšim zdravljenji, se branje slavne, v 68 natisih izšle, 500 strani močne knjige: Dr. Airy's Naturheilmethoden ne more dost priporočati. Cena 60 kr. avst. vej. dobiva se po vsakej knjigarni, ali pa proti pošiljanju 12 pism. mark po 3 kr. tudi direktno od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig. Spričevala, katerih je v knjigi veliko tiskanih, so porok temu, da nihče ne bo ne zadovoljen položil te ilustrirane knjige iz rok. Vspehi govore! (330—11)

Karmelitanski melisovec
iz Benedikta.
1 originalna steklenica 25 kr.
Jedino pravi le pri
Gabriel Piccoli,
lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.
(53—42)

Sledeča priznavalna spričevala najbolje dokazujejo izvrstno učinke

Wilhelmovog snežniškega zeliščnega alopa.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.
Köstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.
Prosim Vas, da mi pošljete s poštanim povzetjem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovog snežniškega zeliščnega alopa. Spoštovanjem
Franc Jozef Fiedler, Köstelwald št. 51.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.
Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. febr. 1876.
Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštanim povzetjem pošljete 2 flaši Vašega slavnostnega Wilhelmovog snežniškega zeliščnega alopa pod mojim naslovom. Spoštovanjem
(394—8)

Karel Mappes.

Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, pravega dobiti želé, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Poduk rabljenja se vsaki flaši pridá.
Zapečaten originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejalcu samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu,
Nižje Avstrijsko.

Zadelovanje se računa na 20 kr.
Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le pravi pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradcu: Wend. Trnkoczy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Savnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Preat, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Pravi Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

(kri čisteč proti revmatizmu in protinu)

je kot

spomladanjsko zdravljenje

edino gotovo vspešno kri čistilno zdravilo,

ker so ga prve medicinske avtoritete

„v Evropi“

z najboljšim vspehom rabile in potrdile.

Odločno dober,

Z dovoljenjem c. k. dvorne pisarne valed. sklepa.
Dunaj 26. marca 1876.

učinek izvrsten,

Proti ponarejanju zavaruje varstvena marka, ki je postavljena.
Dunaj, 12. maja 1870.

vspeh odličan.

Varovan z najvišjim patentom nj. c. kr. Velikanstva.
Dunaj, 7. dec. 1868.

Ta čaj čisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo preiskuje vse dele telesa in oddaljuje z notranjim rabljenjem vse nečiste, zaležane bolezenske snovi iz njega; tudi je učinek gotovo trajen.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih in zastaranih trdovratnih bolezni, vedno gnoječih se ran, kakor tudi vseh spolovnih in kožnih bolezni, mozoljev na telesu in obrazu, gob, sifilitičnih oteklin.

Posebno ugoden vspek je kazal ta čaj pri napihnenji jeter in vranice, kakor tudi pri hemeroidah, zlatenici, hudih boleznih žilev, kit in členkov, potem tiščanje v želodci, zapiranje sape, zapiranje doljnega telesa, težave pri puščanju vode, polucijah, možki slabosti, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofoljni, bezgavke se hitro in temeljito zdravijo, če se čaj neprenehoma pije, ker je mlo raztopujoče in na vodo goneče zdravilo.

Veliko spričal, priznavalnih in pohvalnih listov, ki se na zahtevanje zastoj priposiljajo, potrjuje, da so te besede resnične. V dokaz navedenega navajamo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.
Bohorodeczan, 18. februarja 1876.

S tem se Vam zahvaljujem, da ste mi poslali Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj in Vam ob enem naznanjam, da mi je ta čaj prav dobro služil. Spoštovanjem

Leib Rieger.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.
N. Szalonta, 15. februarja 1876.

Potrjujem, da je od Vas dobljeni Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj mene in moje prijatelje rešil revmatizma. Vsed tega Vas prosim, da tudi mojemu znancu gospodu Martinu Vukoniću v N. Szalonti pošljete 4 pakete Wilhelmovog antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja.

Spoštovanjem

Mat. Hrabor.

(396—1)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarodne fabrikacije Wilhelmovog antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchenu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časniki.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradcu: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Preat, lekar; v Trstu: J. Seravalle, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradcu: Jos. Kaligarič, lekar.

Lasina in usk „Narodne tiskarne“.